

Бурят-Монголой ҮНЭН

КП(б)-ий ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

139 (8068) | 1950 оной июлин 11, вторник | Сан 20 мүнүн

Об найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронтыг үргэдхэхэ

Атомна ээбэсгые хэлсээнгүй хорихоо мэдэжэ, тэрэн соо табигдалан эрилтэнүүд бэхи ба үни удаан сагай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Хүби заяанай түлөө, дэлхэйн хүгжэлтын хүби заяанай түлөө агууехэ харуулсгыг энэ хүдэлөөндэ даалгаан байна.

Эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэс фронт хадаа—агрессорнуудтай тоонгүй байжа болохогүй хүсэн мүн, дай нүжэрөөгшэдые хазаарлажа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые аршажа шадаха хүсэн мүн. Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ хабаадагшад агууехэ зорилгыг өөрчлөгөө урда табина! Тэрэниие бэлүүлхэ зам эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй нийтэ базые саашаан үргэдхэхэ явадалые дамжан ошоно. Шэнэ дайнай амулда эсэргүү тэмсал ямар нэгэн организациин, үсөөн бүлэг хүнүүдэй хэрэг бэшэ. Дайнай амулда эсэргүүсэн, газар дэлхэйн бүхы үнэн сэхэ хүнүүд, общественнэ, профсоюзна, залуушуулай, эхэнэрүүдэй, культурина, кооперативна, спортивна ба эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй дэмжэжэ байхан бусад бүхы организацинууд тэмсэлэй ёһотой. Зарим оронудта эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн ёһото үргэн далайса олохо шөө шадаагүй байхан явадалые тэмдэглэнгүй байжа болохогүй.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн. Хэрэглэе бүхы оронудай эб найрамдалаа хүсэжэ байгаа бүхы арадуудай түлөө тэмсэлэй фронт үргэдхэхэ хэрэг мүн.

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ХУУЛИ

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын Верховно Советэй тогтоохон:

1. РСФСР-эй Министрнүүдэй Советээр табигдалан Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1950 оной Гүрэнэй бюджетые бюджетнэ комиссин элидхэл ташаа абтаан хубиллтануудтайгаар хамта баталха, тусгаарлабал: доходуудай талаар 54.244.801 мянган түхэригөөр, гаргашануудай талаар 53.939.707 мянган түхэригөөр, гаргашануудта орхолоо доходуудын 305.094 мянган түхэриг эхэ байхаар, гадна урда жэлэйхнээ 1.617.270 мянган түхэриг бюджетнэ мүнэн 1951 оной январин 1-дэ үлэжэ орохоор баталха.

2. Энэ Хуулин 1-дхи статьятай зохилдуулан Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын 1950 оной республиканска бюджетые доходуудаар 41.555.779 мянган түхэригөөр, гаргашануудаар 41.250.685 мянган түхэригөөр, тинн гаргашануудта орхолоо доходуудын 305.094 мянган түхэриг эхэ байхаар, гадна урда жэлэйхнээ 375.678 мянган түхэриг бюджетнэ мүнэн 1951 оной январин 1-дэ үлэжэ орохоор баталха.

3. РСФСР-эй хизаарнуудай, областнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай ба Автономно советскэ социалистическэ республикануудай 1950 оной бюджетүүдтэ РСФСР-эй республиканска бюджетнээ отчисление 28.592.871 мянган түхэригөөр баталха.

4. РСФСР-эй хизаарнуудай, областнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай ба Автономно Советскэ Социалистическэ республикануудай 1950 оной бюджетүүдые доро дурсагдагша хэмжээтэйгээр баталха:

Хизаарнуудай, областнуудай, республиканска мэдэлтэй городууд ба республикануудай нэрэнүүд	Отчисление проц. нтнүүд							
	Хүдөө ажалтын налогһоо	Арал золиһоо орохо олазын налогһоо	СССР-эй гүрэнгүй, ганса бие ба үсөөн булзтнй гражданинуудалаа орохо налогһоо	Машинно-тракторна станцинуудай доходуудалаа	Ой молоной олоһоо	Гүрэнэй урһаламжаһаа	Эрхсын налогһоо	Эрхсын налогһоо

Хизаарнуудай, областнуудай, республиканска мэдэлтэй городуудай ба автономно республикануудай нэрэ	Доходууд ба гаргашанууд	Түрэнэй тооло РСФСР-эй республиканска бюджетнээ отчисление	Гадна 1951 оной январин 1-дэ урда жэлэйхнээ үлэжэ орохо мүнэн	Мянган түхэригөөр	
				1950 оной	1951 оной
1. Алтайска хизаар	736.494	600.131	27.000		
2. Краснодарска хизаар	946.603	664.878	34.800		
3. Сочи город	39.229	20.481	430		
4. Красноярска хизаар	753.762	599.515	31.700		
5. Приморско хизаар	387.609	231.060	11.560		
6. Ставропольско хизаар	539.934	401.652	18.450		
7. Хабаровска хизаар	663.068	479.375	25.500		
8. Амурска област	268.338	218.883	9.600		
9. Архангельска област	472.621	350.170	16.900		
10. Астраханска област	276.878	204.112	7.658		
11. Брянска област	455.599	375.911	16.600		
12. Великолукска област	286.936	254.655	9.600		
13. Владимирска област	461.157	338.238	13.800		
14. Вологодско област	526.667	438.861	18.350		
15. Воронежско област	861.051	662.559	32.900		
16. Горький город	309.826	142.954	3.500		
17. Горьковско област	757.654	550.770	27.800		
18. Грозненско област	270.672	160.601	6.430		
19. Ивановска област	541.064	353.666	15.000		
20. Иркутска област	497.055	355.165	17.351		
21. Калининградска област	269.009	207.621	7.100		
22. Калининска област	629.360	430.885	21.400		
23. Калужска област	354.882	240.072	12.350		
24. Кемеровскэ област	662.659	434.290	18.800		
25. Кировскэ област	717.339	571.591	26.000		
26. Костромско област	362.326	300.191	12.100		
27. Крымскэ област	367.681	239.055	10.300		
28. Севастополь город	131.171	108.495	1.500		
29. Куйбышевскэ област	230.823	72.529	2.600		
30. Куйбышевска област	423.540	354.170	15.200		
31. Курганска област	340.162	287.640	11.750		
32. Курскэ област	691.605	569.748	28.400		
33. Ленинград город	2.053.810	948.394	28.800		
34. Ленинградска област	529.554	377.129	15.200		
35. Молотов город	179.664	75.554	2.000		
36. Молотовско област	721.724	560.711	21.700		
37. Москва город	3.504.892	1.259.318	39.000		
38. Московско област	1.830.077	1.079.284	47.500		
39. Мурманска област	219.071	156.218	4.600		
40. Новгородско област	315.343	261.231	10.250		
41. Новосибирскэ област	206.134	53.208	2.200		
42. Новосибирскэ област	442.653	387.232	17.750		
43. Омск город	130.770	19.873	1.500		
44. Омско област	385.705	355.863	16.200		
45. Орловско област	434.650	364.342	17.700		
46. Пензенскэ област	455.013	372.318	16.200		
47. Псковско област	265.258	232.341	8.850		
48. Ростов-на-Дону город	198.812	47.986	2.300		
49. Ростовско област	743.198	534.199	25.000		
50. Рязанска област	590.102	478.983	22.800		
51. Саратов город	201.147	78.871	2.300		
52. Саратовско област	58.655	474.716	21.300		
53. Сахалинска област	371.340	298.426	13.000		
54. Свердловскэ област	279.680	100.886	3.087		
55. Свердловско област	981.233	637.857	25.600		
56. Смоленскэ област	488.413	409.125	18.200		
57. Сталинград город	188.595	102.544	2.100		
58. Сталинградска област	485.617	424.207	17.400		
59. Тамбовско област	491.526	406.212	18.700		
60. Томско област	287.299	225.047	11.250		
61. Тувинска Автономно област	122.641	103.125	3.150		
62. Тульска област	479.968	354.381	16.300		
63. Тюменскэ област	458.383	396.797	19.125		
64. Ульяновска област	361.498	294.106	12.350		
65. Челябинскэ област	176.118	49.783	2.011		
66. Челябинска област	630.491	433.875	16.400		
67. Читинскэ област	359.315	295.543	12.650		
68. Чкаловска област	568.501	433.125	21.100		
69. Ярославска област	522.814	350.802	15.550		
70. Татарска Автономно Советскэ социалистическэ Республика Тэрэ тоодо Казань	935.959	695.298	33.400		
71. Башкирска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	180.538	66.866	1.650		
72. Дагестанска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	957.918	743.199	37.300		
73. Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	385.484	245.150	13.300		
74. Кабардинска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	245.150	201.818	7.917		
75. Коми Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	152.151	116.049	5.000		
76. Марийска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	239.097	198.923	9.100		
77. Мордовско Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	235.144	195.797	8.250		
78. Северо-Осетинскэ Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	337.230	300.560	13.800		
79. Удмуртска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	197.491	128.761	6.150		
80. Чувашска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	426.648	334.003	14.100		
81. Якутска Автономно Советскэ Социалистическэ Республика	341.079	265.147	14.000		
	405.704	368.008	15.723		

1. Алтайска хизаар	25	70	80	25	30	60	12,0
2. Краснодарска хизаар	25	60	50	25	40	50	5,9
3. Сочи город	—	20	20	—	50	20	3,9
4. Красноярска хизаар	35	60	50	35	40	50	5,2
5. Приморско хизаар	40	20	35	40	50	20	1,7
6. Ставропольско хизаар	25	80	50	25	50	60	8,6
7. Хабаровска хизаар	100	30	10	100	50	40	2,5
8. Амурска област	25	80	40	40	100	40	6,6
9. Архангельска област	80	60	50	100	40	60	3,2
10. Астраханска област	90	70	50	100	100	55	7,5
11. Брянска област	25	100	80	35	50	80	8,1
12. Великолукска област	40	100	100	50	50	90	20,8
13. Владимирска област	40	50	30	35	50	50	3,6
14. Вологодско област	60	100	80	35	40	65	9,3
15. Воронежско област	25	100	70	25	50	60	5,1
16. Горький город	100	10	10	—	10	2,5	
17. Горьковско област	35	60	70	35	40	50	6,5
18. Грозненска област	80	50	50	50	50	80	5,2
19. Ивановска област	50	40	50	50	50	50	2,5
20. Иркутска област	45	40	55	50	50	50	2,6
21. Калининградска област	100	60	80	100	50	50	6,3
22. Калининска област	35	60	70	35	50	60	4,4
23. Калужска област	35	90	80	40	50	60	15,3
24. Кемеровскэ област	45	20	20	35	40	20	5,1
25. Кировскэ област	50	70	70	25	40	65	8,6
26. Костромско област	40	80	80	50	50	60	9,0
27. Крымскэ област	70	60	50	50	100	55	4,9
28. Севастополь город	—	50	50	—	—	50	27,5
29. Куйбышевскэ област	—	10	10	—	—	10	1,4
30. Куйбышевска област	40	70	70	25	50	70	15,1
31. Курганска област	35	100	70	35	50	70	14,3
32. Курскэ област	25	100	80	25	100	80	11,3
33. Ленинград город	—	20	20	—	—	20	4,0
34. Ленинградска област	100	50	70	100	50	60	12,9
35. Молотов город	—	10	10	—	—	10	2,1
36. Молотовско област	40	40	50	25	40	50	8,6
37. Москва город	100	10	10	—	50	10	2,4
38. Московско област	50	10	40	50	50	40	5,8
39. Новгородско област	50	100	100	80	50	60	8,6

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ХУУЛИ

(Түгээхэл)

6. РСФСР-эй 1950 ондо хизааруудай, областнуудай, республиканска мэдэлэй городуудай ба Автономно Советскэ Социалистическэ республикануудай бюджетүүдтэ отчислениүүдые иимээр хэжэ тогтоохо:

а) товарна бэшэ операциуудай налогһоо—100 процент,
б) умсын ажалтанай моринуудта гарадаг гүрэнэй налогһоо 75 процент.

в) колхозуудай олзын налогһоо—35 процент.
7. 1950 оной июлиин 1-нээ эхилэн барилгын өөрын үнэ сэнэй хямдарһанай эсэстэ республиканска бюджеттэ, мүн РСФСР-эй хизаарнуудай, областнуудай, республиканска мэдэлэй городуудай ба Автономно Советскэ Социалистическэ республикануудай бюджетүүдтэ болохо ёһотой алмалтын суммые тодорхойлхыень ба РСФСР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджетэй гүйсэдхэлэй процесс соонь тэрэ алмалтые хараадаа абахыень

РСФСР-эй Министруудэй Советтэ даалгаха.
8. РСФСР-эй 1949 оной Гүрэнэй бюджетэй гүйсэдхэл тухай тосоос долоодоо 53.023.960 мянган түхэрингөөр, гаргашануудаар, 52.111.856 мянган түхэрингөөр, тинн гаргашануудта орходоо долоодоо 912.104 мянган түхэринг ехэ байхаар, гадна урла жлэйхинээ 1.547.143 мянган түхэринг бюджетнэ мүннэ 1950 оной январь 1-дэ үлэжэ оронооор баталха.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.

Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Конституциин (Үндэһэн Хуулиин) 54-дэхи статьяе хубилгаха тухай ХУУЛИ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
СССР-эй Конституциин 78-дахи статьятай зохиладуулан РСФСР-эй

Зэбсэгтэ Хүсэнуудэй Министерствэе РСФСР-эй Сэрэгэй Министерствэе гэжэ нэрлэхэ.

хи статьяда иимэ хубилалта оруулха: «Зэбсэгтэ хүсэнууд» гэжэн үгэнуудые «сэрэгтэ» гэжэн үгөөр нэрлэхэ.

РСФСР-эй Конституциин 54-дэ

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.

Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

«РСФСР-эй УГОЛОВНО ХУБИЛГАХА ТУХАЙ» РСФСР-эй ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
«РСФСР-эй Уголовно Кодексын

КОДЕКСЫН 133-а СТАТЬЯЕ ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ БАТАЛХА ТУХАЙ

133-а статьяе хубилгаха тухай» РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1949 оной июлиин 12-ой Указые баталха.

НҮХЭР П. В. МАЙОРОВЫЕ РСФСР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДЕЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН ОРЛОГШООР ТОМИЛХО ТУХАЙ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Майоров Прокопий Васильевиче РСФСР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын Орлогшоор баталха.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

«УДМУРТСКА АССР-эй ОЙ МОДОНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИНИ МИНИСТЕРСТВЫЕ УСАДХАХА ТУХАЙ» РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
«Удмуртска АССР-эй ой модоной промышленностин Министерствые

усадхаха тухай» РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1949 оной июлиин 21-нэй Указые баталха.

НҮХЭР С. П. БИТЮКОВЫЕ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СҮҮДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭЭР ҺУНГАХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Битюков Степан Павловиче РСФСР-эй Верховно Сүүдэй Түрүүлэгшээр Һунгаха.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

«ТАТАРСКА АССР-эй МЯХАНАЙ БА ҺҮНЭЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИНИ МИНИСТЕРСТВЫЕ УСАДХАХА ТУХАЙ» РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Татарска АССР-эй мяханай ба Һүнэй промышленностин Минис-

терствые усадхаха тухай» РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1950 оной февралын 7-ной Указые баталха.

НҮХЭР Л. Г. КОТЛЯРОВЫЕ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СҮҮДЭЙ ГЭШҮҮНЭЭР ҺУНГАХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Котляров Лев Георгиевиче РСФСР-эй Верховно Сүүдэй Гэшүүнээр Һунгаха.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

НҮХЭР А. М. САФРОНОВЫЕ РСФСР-эй МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДЕЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН ОРЛОГШООР ТОМИЛХО ТУХАЙ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Сафронов Арсений Ми-

хайловиче РСФСР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи Орлогшоор баталха.

НҮХЭР И. А. ВЛАСОВЫЕ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН УЯЛГАНАА СҮЛӨӨЛХЭ ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Власов Иван Алексеевиче РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын уялганаа сүлөөлхэ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй МИНИСТРУУДЫЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗУУДЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Совет болбол томилгоонууд тухай РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй иимэ Указуудые баталха гэжэ тогтооно:
РСФСР-эй нотагай промышленностин Министрээр — Алексин Дмитрий Ивановиче;

РСФСР-эй юстициин Министрээр — Беляев Федор Архиповиче;

РСФСР-эй барилгын материалнуудай промышленностин Министрээр — Сухарев Георгий Ивановиче;

РСФСР-эй кинематографин Министрээр — Шашков Григорий Ивановиче;

РСФСР-эй Министруудэй Советэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Комитетэй Түрүүлэгшээр — Леонтьева Екатерина Ивановнае;

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН ОРЛОГШО З. АНДРЕЕВА.

Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика 1950 оной Верховно Советэй тогтоохонь:
Нүхэр Андреева Зинаида Петровна РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшээр Һунгаха.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо З. АНДРЕЕВА.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ.
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ТАРАСОВ.
РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь П. БАХМУРОВ
Москва, Кремль, 1950 оной июлиин 7.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГТА

ҮБНЭ ХУРЯАЛГАДА ОРОО

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз үбнэ хуряалгада найнаар бэлдхээ. Тус колхоз бэлбол 12 сенокосилка (тэлэнэй 4-нннн тракторна), 6 мөрн тармуурнууд ба нэгэ тракторна тармуур заһабарилһан байна. Мүнөө тус колхоз үбнэ хуряалгые эмхитэйгээр эхилээд, ябуулжа байна.

ВОСКРЕСНИК БОЛОБО

Аймагай центрын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба хургуулин хурагалд найнаар воскреснигтэ гаража, Сталинай нэрэмжэтэ «Ленинэй зам» ба «Зургаанай зам» гэжэ колхозуудай полинуудые буртаг үбнэнөөнө сөбөрлэһэн байна.

ЛОКОМОБИЛЬНУУДЫЕ АБАНАД

Хэжэнгын аймагай колхозууд энэ жэлдэ шэнэ локомобильнуудые абажа байна. Мүнөө Доодо-Худанай сомоной Молотовой ба Ворошиловой нэрэмжэтэ «Зургаанай зам» колхозууд локомобильнуудые абаад, ашаглалгада оруулба.

УНШАЛГЫН БАЙШАНДА

Хэжэнгын сомоной уншалгын байшан соо ажалшад олоороо сулгаржа, радио шагнадаг юм. Мүн ном, газетнуудые ба журналнуудые уншадаг, шатар, даам ба домино наадажа, сүлөө сагаа культурунаар үнгэргэнэд.

Уранзохёолшодой Союзда

Бурят-Монголой уранзохёолшод энэ оной декабрь наарад Москва городто болохоор хараалагдаһан бурят-монголой литературна вечернуудтэ элбэхитэйгээр бэлдхээ байна. Бурят-монголой литературнын үндэй нуури табигша, СССР-эй Верховно Советэй депутат Х. Н. Намсараев «Цыремпиля» гэжэ роман бэшэжэ дүүргэ. Пётр Цэдэн Галсанов «Забайкалин наран доро» гэжэ повесть бэшэжэ дүүргэдэ, «Саян уулын хормойдо» гэжэ роман бэшэжэ байна.

Мун Ч. Цыдендамбаев «Доржи Банзаров» гэжэ романаингаа нэгдэхи номой һүүлшын бүлэгые бэшэжэ дүүргэжэ болоо. Ш. Нимбуев «Манай сагай хун», С. Дунаев «Алтан трубка» гэжэн поэмэнуудые бэшэжэ байна. А. Шадаев Бурят-Монголой түрүү хүнүүд тухай очеркнуудай ном бэлдхэнхэй.

Гадна, залуу уранзохёолшодой республиканска 3-дахи творческо конференцидэ бэлдхэл эхилэнхэй. Залуу пост Дамба Жалсарев шүлэгүүдэй «Үнэн» гэжэ сборник хэблэдэ бэлэн болонхой. Тэрэ хадаа С. Ципачевой, А. Сурковай ба М. Исаковскин хэлэ хэлэн шүлэгүүдые оршуулаа. Ц. Цыремпилов, Ц. Дамбаев, Д. Батожанов, Ч. Намжил, Ц. Бадмаев, Д. Обухов, В. Степкин, М. Попов ба бусад тус конференцидэ эдэхитэйгээр бэлдхээ байна.

Кумысаар аргалалгые хүгжөөе

Кумыс болбол терапевтискэ үндэр сэнэй унда гэжээ. Кумысаар аргалалта хадаа туберкулезтой тэмсэхэ хэрэгтэ шухала тухай, хүсэтэ эмилгын метод болоно. Туберкулезоор үблэгшэдые кумысаар аргалхада түргэнөөр эдэгдэж, үбшэнэй тэмдэгүүд үгэ болдог ба үблэһэн хүн өнөөрөө ажал хэжэ шадаха болодог юм.

А, Б, С витаминуудаар кумыс ехэ элбэг. Тиммэнэ кумыс хүнэй бэеые түргэн найжаруулдаг, шадалтай болдог, шэнгүүрээрээ эхээр нэмээдэг юм. Тэрэниие уухада хүнэй организм бүри хатуужа, туберкулез болоод бусадшые үбшэндэ дабагдашагүй болодог байна. Гадна хото-гэлдэнэй трактатай, бөөрын ба зүрхэнэй судиста системын үбшэнэдые аргалхада кумыс ехэ тухатай эмнэлгэ болоно.

Кумыс—гүүнэй һү энээгээд хэһэн продукт мүн. Кумыс шанараара үнэнэй һүнөөһө нилээд илгардаг юм. Тэрэндэ орходоо гүүнэй һүн тоһонг бэшэ аад лэ, һүнэй шаһараар баялг ба белогуудыншые охдоо юм. Эдэ талаараа гүүнэй һүн эхэнэрэй һүндэ тон дүтэлнэ.

Гүүнэй һү энээхэд һүнэй кислокта, спирт, углекислота тэрэн соо син болодог. Эдэ хубилалтанууднаа шалтагаалжа гүүнэй һүнэй составыншанар нилээд хубилжа,

Триест тухай асуудалаар США-гэй, Великобритани ба Франциин правительствонуудта эльгээһэн Советскэ Правительствын ното

Июниин 16-да СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Триестдэхи байдал тухай Советскэ Правительствын апрелиин 20-ной нотодо США-гэй, Великобритани ба Франциин правительствонуудай харюу нотонуудые абahan байна.

Триест тушаа Италиитай баталан Эбэй Договорые США-гэй, Великобритани ба Франциин зүгһөө элбэхэ ябалдые усадхаха гэһэн зорилготой Советскэ Правительствын дурсагдаһан ното еоохи дурадхалнуудта гурбан державануудай правительствонууд өөһөдүнгөө нотонууд дотор харюу гэхэһөө зайсаба. Энэнтэй дашарамдуулан СССР-эй МИД июлиин 8-да США-гэй, Великобритани ба Франциин правительствонуудта Советскэ Правительствын нотые эльгээбэ.

США-гэй правительстводо эльгээһэн нотын текст дооро толилогдоно.

«Советскэ Правительствын энэ оной апрелиин 20-ной нотодо харюу болгоу Триестын Сүлөөтэ Территори тухай асуудал тушаа США-гэй правительствын энэ оной июниин 16-да эльгээһэн нототой дашарамдуулан, Советскэ Правительство ингэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

США-гэй, Великобританиин, мун тэрэһэлэн Франциин правительствонууд Италиитай баталан Эбэй Договороор ба 1946 оной декабриин 12-то Нью-Йоркдо США-гэй, Англиин, Франциин ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министруудээр гар табигдаһан Протоколоор дааж абahan уласхоорондын уялгануудые бүдүүлгээр эблэжэ байна гэжэ харуулан тон тодо баримтанууд Советскэ Правительствын апрелиин 20-ной ното дотор дурсагдаһан байгаа. Тинн, США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд дааж абahan уласхоорондын уялгануудта зуршэжэ, Триестын Сүлөөтэ Территориин Губернаторые томилхо ябадалые саг үргэлжэ талалдуулаа. Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Франциин правительствонуудаар дэбжүүлэгдэн кандалуудые энэ тушаалда томилхо тухай Советскэ Правительствын зүбшөөрөлдшье байһан ушарнуудта дурсагдаһа правительствонууд болбол Губернаторые томилхо ябадалда наад хэбэй байгаа. Италиитай баталан Эбэй Договорой тогтоолнуудаар хараалагдаһан демократическа эрхэнүүдые Триестын Сүлөөтэ Территориин хүн зондо олгохын орондо, харин Триестдэ англи-американска сэрэгэй засагаархидай эзэрхэлгын үндэһөөр, полицейскэ дура зорной аашанууд энэ территори дээрэ боложо байна гэжэ Советскэ Правительствын ното дотор тэмдэглэгдэн байгаа. Эбэй Договороор хараалагдаһан Саг үргэлжин Статут, мун тэрэһэлэн Триестын Сүлөөтэ Территориин саг зуурын ёһо журам тухай Дүрим хадаа Имангал США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонуудай гэмээр мүнөө хүрэтэрөө хүснэлөө оруулагдаагүй ба Саг зуурын Пра-

вительствонна Совет эмхидхэгдэйгүй байна гэжэ ното дотор заагдһан. Американска ба англискэ сэрэгүүд болон уһан-сэрэгтэй хүднүүд Триестдэ байжа үргэлжин өнөөр, энэһэнэ боложо Триест бол шууд бусаар англи-американска уһан-сэрэгтэй база болгодоһо ба Триесттэ англи-американскэ сэрэгүүдые гаргалгын бухы хуудта болзорнууд эбдэгдэһэн байнэ.

Советскэ Правительство ното дотороо иимэ зүйлнүүдые баадһи эрибэ:

1. Триестын Сүлөөтэ Территориин саг зуурын ёһо журам тухай Дүримые энэ дары хүсэндэн оруулха.

2. Триестын Сүлөөтэ Территориин Губернаторые энэ дары тэмдэглэжэ оруулха.

3. Эбэй Договорой уловинуудтай зохиладуулан, Триестын Сүлөөтэ Территориин Саг зуурын Правительствонна Советые байгуулха.

4. Сүлөөтэ Территориин Саг үргэлжин Статудые хүсэндэн оруулха он үдэрые тодорхойлох.

5. Триестдэхи англи-американскэ уһан-сэрэгтэй хуулига буса бари усадхаха.

6. Триестын Сүлөөтэ Территориноо англиска ба американска сэрэгүүдые гаргаха.

Советскэ Правительствын ното дотор дурсагдаһан дурадхалнуудай харюу гэхэһөө США-гэй правительстводо зайсанга байна. Энэнтэй һээ байтагай, США-гэй правительство болбол Эбэй Договороор хараалагдаһан уялгануудые эблэжэ гэжэ Советскэ Правительстводо мүнөө элээр дурадхана ба тинхэ дээ 1948 оной мартын 20-д тэрэн хэһэн дурадхал хадаа «эбэй» договорые хубилгалтада хабаадал сахыень Советскэ Правительствые уриһан ябадал болоно гэжэ шалтаг барина. Италиитай баталан Эбэй Договорой уловинуудые дүүргэхын аргагүй байһан түлөө Советскэ Союзай харюусалгатай байһан хэбэртэй мэдүүлгэнүүдэй халхаха доро эдэ бүгдэ хэргэжэ байха юм.

Советскэ Правительство болбол Триестын Сүлөөтэ Территори тухай асуудал тушаа апрелиин 20-ной ното дотороо хэлэгдэһэн өөрынгөө хараа болодые баталан, Триестын Сүлөөтэ Территори тушаа Италиитай баталан Эбэй Договорой заа баринуудые дүүргэһэн түлөө харюусалганы США-гэй Правительстводо, мун тэрэһэлэн Великобританиин ба Франциин Правительствонуудта тохогодо байна гэжэ шэнээр заахые шухалада тоолоно.

Советскэ Правительство болбол Италиитай баталан Эбэй Договорой заабаринуудые үгэ дуугүйгөөр дүүргэхэ ба Советскэ Правительствын 1950 оной апрелиин 20-ной ното дотор хэлэгдэһэн Триестын Сүлөөтэ Территори тушаа хэмжээ ябуулгануудые бэлдүүлхэ гэжэ баадхан эринээ.

Великобританиин ба Франциин правительствонуудта иимэ ното нууд тэрэһэлэн эльгээгдэһэн байна.

саар аргалалгые бүри хүгжөөжэ бүхы арга боломжнууд гүйсэд бини. Тиммэнэһэн аргалалгын энэ методые эмхитэй гуримтайгаар, зүбөөр, ёһотой медицинскэ хангалтатайгаар эмхидхэлгэ тон шухала байна. Энэ хэрэгтэ бүхы аймагуудай колхозуудые эдэхитэйгээр хабаагдуула хэрэгтэй. Колхозууд хадаа һайн үүлгэрэй, һүтэй гүүнүүдые тусгаар талалжа, байрануудаар болон бусадшые хэрэгсэлүүдээр хангажа, кумыс бэлдхэлгые эмхидхэлсэхэ ёһотой гэжээ. Тэрэ шэлэн энэ шухала хэрэгтэ аймагай хүтэлбэрлхые органуудай мун лэ анхаралаа хандуулахые шухала.

Бурят-Монголой медицинскэ хүдэлмэрилгитэй ажалшадые хангаха медицинскэ туһаламжые һайжаруулын, инфекционно үбшэнүүдые, тэдэнэй тооло туберкулезоор үблэхэ ушарые үсөөрүүлхын ба оройдоо үгэ болгохын түлөө үнэн зүрхэнөө эсшэе сусаһаггүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Кумысаар аргалалга хадаа нэгэн шухала аргаламжын профилактискэ эмнэлгын арга гэжээ. Тиммэнэһэн тэрэниие хүгжөөжэ, ажалшадтай элүүр энхэ байхы түлөө тэмсэе.

Ф. Дольбеев, туберкулездо эсэрүүр республиканска диспансерин талын врач.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэдэ үргэн далайса

ҮБНЭ ХУРЯАЛГЫН ФРОНТЫЕ ҮРГЭДХЭЭ!

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ хадаа ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын шухала зэбсэг юм. Бүхы хүдэлмэришэдэе ба тарашадые культурина ба хургуулы эрдэмтэй болгохо ёһотойбди гэжэ партиин XVIII съезд дээрэ нүхэр Сталиной эхэлэн заабарине бэлдүүлжэ ябадалда энэ болбол айхабтар ехэ үүрэтэй. Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ Бүхэсоюзна обшество эмхидхэе гэжэ эрдэмтэд, олонитын — политическэ ажал-буулагшад ба искусствын хүдэлмэрилэгшэд манай гүрэнэй интеллигенцидэ ба научна эмхи зургаануудта 1947 ондо хандаһан юм. Энэ үүсхэлэнь парти, правительствар хайшаагдажа, олонитын дунда ехэ һонирхол түрүүлжэ, Советскэ интеллигенцие патриотическэ хүдэлмэридэ урйалһан байха юм.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ Бүхэсоюзна обшество гшүүдэй учредительнэ суглаан 1947 оной июлиин 7-до үнэртэгдөө һэн. Энэ обшество болбол шухала политическэ событинууд болон наукаын шэнэ шэнэ туйлалтануудтай советскэ ардые танилсуулжа байха зорилго урдаа тавья һэн.

Тэрэ гэээр гурбан жэл үнгэрөө. Бүхэсоюзна обшество болбол советскэ интеллигенциин хүсэтэ организаци болонхой. Манай бүхы орон соо нимэ организацинууд бии болгогдожо, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ хүдэлмэрие үргэнөөр абуулһад. Манай республикада обшествоин түлөөлгшын тухал эрхэ 1948 оной августын 17-до баталагдажа, декабриин 28-да политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ Бүхэсоюзна обшествоин Бурят-Монголой отделени нээгдэбэ.

Интеллигенци болбол энэ хэрэгтэ халуунаар хабаадажа, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ талаар ехээн хүдэлмэри абуулана. Обшествоин гшүүдэй тоо республика соомнай жэллээ жэлдэ нэмэжэл байдаг. Хэрбээ 1949 оной январин 1-дэ энэ обшество 100 бодото ба 48 мүрсысгшэд — гшүүдтэй байгаа һаа, 1950 оной январин нэгэндэ бодото гшүүдтэнь 186 боложо, мүрсысгшэд — гшүүдтэнь тоо 130 хүрһэн юм. Харин энэ жэлэй июлиин 1-эй мэдээгээр бодото гшүүдтэнь 418 хүржэ, мүрсысгшэд — гшүүдтэнь 215 болонхой. Теэд, эншэе хадаа республикада манай хүдэлмэри байгаа интеллигенциин ехэ бшэе хубин юм. Дунда ба дээдэ хургуулинуудай багшанар манай республика соо 3500-һаа олон аад, тэдээнэй минл 232-нь обшестводо хандаһан; врачуудһаа оройдоол 51 хүн обшестводо хүдэлдэг; худөө ажахайн 77 мэргэслэлдэ обшествоин гшүүд юм. Энэ болбол үшөө хэдэ хэдэн мянгаад городской ба хүдөөгэй интеллигенциин мүрөөдэр болотор обшестводо хабаадуулагдаггүй байһанһаа гэршэлэ. Обшествоин Бурят-Монголой отделени үшөө ёһото олонитын органиаци боложо шадаагүй байна.

Улан-Удэдэ, Кяхтын, Ээдын, Закамендэ ба Зантрайн аймагууд-

Б МИТУПОВ, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ Бүхэсоюзна обшествоин Бурят-Монголой отделениин харюусалгата секретарь.

та обшествоин отделенинүүд эмхидхэгдэд, мүнөө хүдэлжэ байна. Зүгөөр, Городогой, Хэжэнгын, Байкало-Кударын, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Түнхэнэй ба Сэлэнгын аймагуудта обшествоин отделенинүүд оройдоол наяхан эмхидхэгдэд. Теэд энэнь эмхидхэлэгшэ талаар бэхижээгүй һула, секцинуудэйнгэ хүдэлмэри үшөө эхилээдүй, лекциноно ажаллаа һулаар абуулдаг юм. Тинн, Улан-Удэ городой отделени (түрүүлэгшэнь нүхэр Омельченко Т. М.) энэ жэлэй апрелин эхээр эмхидхэгдэһэн аад, мүнөө хүртээр ажаллаа абуулаагүй. Кяхтын аймагай таһаг тон муугаар хүдэлнэ: 1950 оной эхлээд таһагай гшүүд болгон минл 6 хүн абтаһан, оройдоо 53 лекци уншагдаһан байха юм.

Республикаын бусад аймагуудта ба Вабушкин городто обшествоин гшүүдтэй бүлгүүд бии болгогдонхой. Хунгаданан түлөөлгшэнэр тэдээнэй хүдэлмэрие эрхилдэг. Кабанскын (түлөөлгшэнь нүхэр Сотнич) ба Баунтын (түлөөлгшэнь нүхэр Доколев) аймагуудта обшествоин гшүүдтэй бүлгүүд муу бшээр хүдэлнэд. Кабанскын аймагта 1950 оной 5 һарын турша соо 51 лекци уншагдаба. Ехэнхи лекцинуудынь колхозой полевоы станууд дээгүүр хабарай тарилын үедэ уншагдаһан байха юм. Обшествоин түлөөлгшэ нүхэр Сотнич лекци уншаха тухай аймагай эмхи зургаанууд ба колхозуудтай договор баталаа.

Обшествоор абуулагдада политическэ эрдэм нэбтэрүүлгэ арга хадаа ехэнхидэ лекци уншалга ба хэблэлгэ болон.

Манай обшествоин түлөөлгшын ба таһагуудай хүдэлгэ эхилһэннэ хойшо 1817 лекци уншагдаад, 117055 хүн дуулаһан байна. Энэнь 104 лекцине 1948 оной 4 һарын турша соо 9309 хүндэ уншагдаһан, 1949 он соо 912 лекци 58.736 хүндэ уншагдаһан ба 1950 оной 6 һара соо 801 лекци 49010 хүндэ уншагдаба.

Обшествоин отделени хадаа ардуудай агуухэ вождэ И. В. Сталиной 70 һананай ойгоор дашрамдуулан хүдэлмэрие эдэхитэй үргэнөөр абуулаа. Нүхэр Сталиной ажабайдал ба ажал-ябуулгада зориулжа 27 лекци уншагдаба. Хунгалтануудай үедэ нилээд ехэ хүдэлмэри эхгэдэ. Хунгуудини кампаниин үедэ манай обшествоин гшүүд 250 лекци уншажа, хамтадаа 18 мянган хүние хабаадуулаа.

Тинбшэе, лекциин хүсөөр эрдэм нэбтэрүүлгэ ябадалнай далайсаара үшөөл бага, партиин табинан эрилтэнүүдтэ хүрэнгүгэй.

Лекциин хүсөөр эрдэм нэбтэрүүлгэ хүдэлмэрин шанар ба идейнэ удхынь дээшлүүлгэ тухай асуудал Бурят-Монголой отделениин правлениин суглаан дээрэ, аймагуудай ба городуудай от-

деленинүүдэй суглаан дээрэ зүбшэгдэһэн юм.

Олоной дунда политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ хүдэлмэрин тон шухала талань шанар ба идейнэ удхынь мүн. Тинбшэе зарим лекцинүүд муугаар, ойлгогдосогүйгөөр, модохир хэлэн дээрэ бшэглэһэн байдаг. Ажахын ба культурина байгуулалтын тодорхой зорилгонуудтай холбохогүй ябадал хадаа олонхи лекцинүүдтэй ехэшгэ дутагдадал болоно.

Урид бшэгдэнгүй, рецензировагдэнгүй нэгшэе лекци уншагдаха ёһогүй. Тинбшэе, мүнөө болотор зарим аймагай отделенинүүдтэй ба обшествоин гшүүдтэй лекцинүүд найса шалгагдадаггүй байна.

Обшествоин гшүүн бүхэн жэлэй турша соо хоёр лекцинээ доошо бшэе уншаха уялгатай юм. Харин 1950 ондо лекци уншаха хүдэлмэридэ обшествоин бүхы гшүүдтэй оройдоо 30 проц. хабаадаһан, бшэдынь гансал нэрэ зүүһэн болоно.

Худөө нотагуудаар, колхоз, совхоз, леспромхоз ба МТС-үүдээр лекци үсөөн уншагдаа. Лекци уншаха хүдэлмэридэ промышленностиин ба худөө ажахын түрүүшүүд, Социалистическэ Ажалай Геройнууд, стахановчууд ба үйлдэбэрини новаторнууд оройдоо хандуулагдадаггүй. Завод, фабрика, худөө газараар өөһэдэн лекторинүүд мүнөө хүртээр эмхидхэгдээгүйнхэ ехэнхэ дутагдадал болоно.

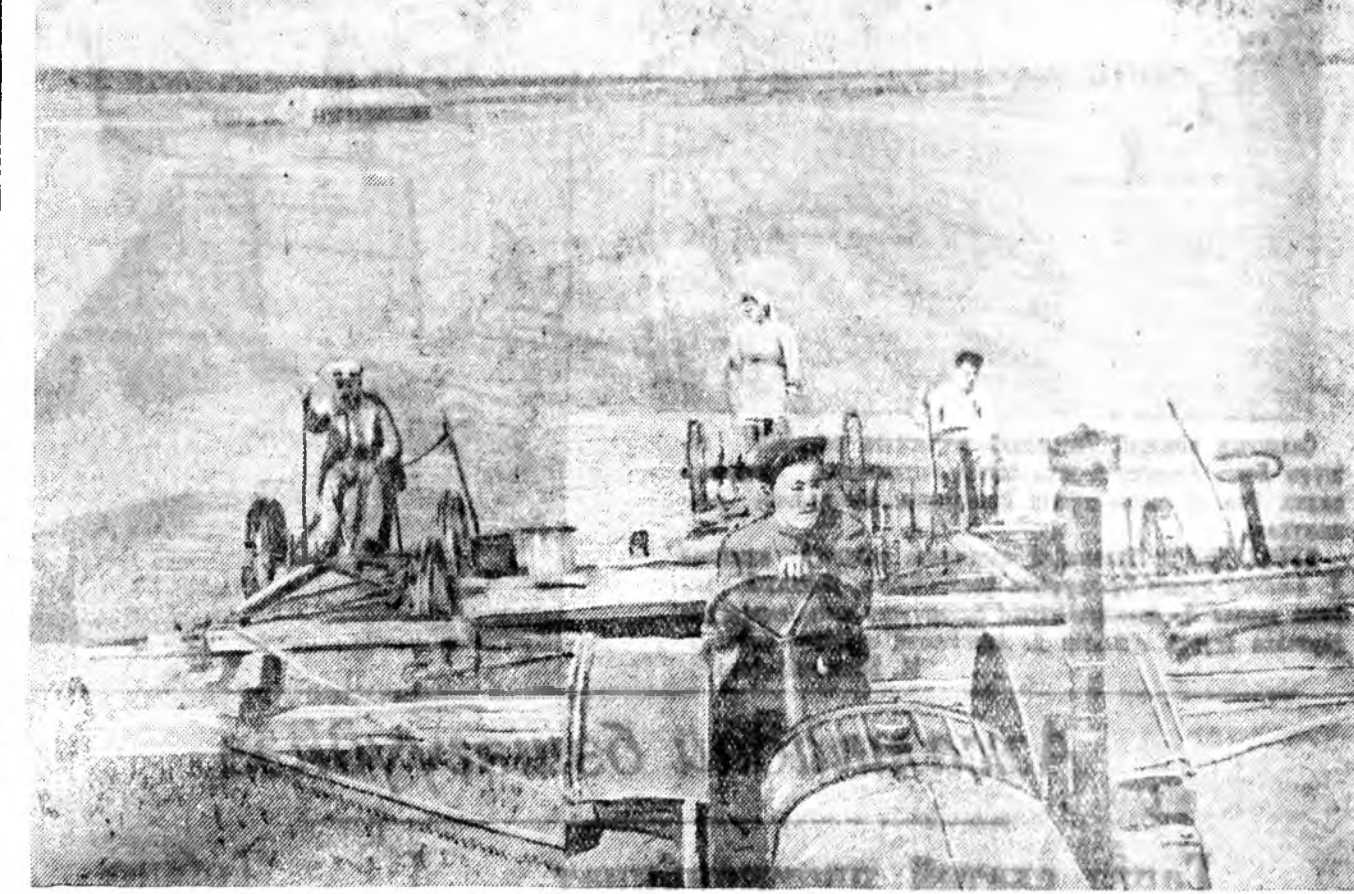
Уншагдаһан лекцинуудые тематикаарын харабал, худөө ажахын, научна ба атеистическэ темэнүүдээр үшөөл үсөөн лекцинүүд уншагдаа. 1950 ондо уншагдаһан 801 лекцинүүдтэ худөө ажахын темээр оройдоо 82 лекци, научно-атеистическэ темээр 21 лекци уншагдаһан байха юм.

Обшествоин урда партиин ба правительствын табинан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхин тула лекциноно хүдэлмэрие идейно-политическэ хэмжээнь дээшлүүлгэ, лекцинуудтэй шанарые шалгадаг байха, ажалшадтэй эрилтэнүүдые мэдэхэнь шухала. Обшествоингоо үнэхөөрөө олонитын организаци болохын туладаа худөөгэй интеллигенциинэ шэнэ шэнэ хүнүүдые абаха хэрэгтэй.

Иимэ зорилгонуудые дүүргэхын тула Бүхэсоюзна обшествоин отделенинүүдтэ худөөгэй партиин ба советскэ организацинуудай зүгһөө алай бүхы туһаламжа хүргэхэнь шухала.

Обшествоин ургаха ябадалда хэрэгтэй бүхы словинууд бии. Парти ба правительстводо болбол энэ ажалда туйлай ехэ анхарал оролдоло гаргана, мүн манай интеллигенци эдэхитэйгээр хандана.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ Бүхэсоюзна обшествоин олонитын организаци болгохо, интеллигенцие үргэнөөр хабаадуулга, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлгэ хүдэлмэрин далайсые ба идейнэ хэмжээнь дээшлүүлгэ гээшэ шухала зорилго мүн.

Яруунын мяханай совхоз үбнэ хуряалгэе эхилбэ. Сабшалан дээрэ олон тракторна сенокосилканууд ба худөлмэришэд гараа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: трактораар үбнэ сабшалаг.

М. Мининский фото.

Колхозно сабшалангууд дээрэһээ

Бичура. (Телефоноор абтаба). Мүнөө аймагай 12 колхозууд, тэрэ тоодо Бичурын сельсоветтэй «Ленинский путь», «Красная Звезда», Еланска сельсоветтэй Логоскийн нэрэмжэтэ колхозууд, мүн Заганска, Партизанска сельсоветтэй колхозууд тэжээл бг лэдхэлгын хүдэлмэринүүдые эхилээд, июлиин 5 болотор 150-аад гектар сабшаба. Колхозуудай сабшалангууд дээрэ мүнөө 25 сенокосилканууд, 367 худөлмэришэд, тэрэ тоодо 233 гар хажууршад худөлмэрилжэ байна. Үдэр бүри шэнэ шэнэ колхозууд үбнэ хуряалгынгаа худөлмэринүүдые эхилнэ.

Тэрэшлэн, июлиин 5 болотор аймагай колхозууд 2800 центнер

набша мүшэр бэлдхээ. Мэргэтын сельсоветтэй Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз 300 центнер набша мүшэр бэлдхээ, энэ талаар һайн жэшээ харуулаба. Тинхэдэ, Логоскийн нэрэмжэтэ колхоз—75 тонно, «Искра Ильича» — 40, «Борец Октября» колхоз—115 тонно силос дараһан ба энэ худөлмэришэд мүнөө үргэлжлүүлээр.

Г. Жаркой.

руушын үдэрһөө үндэр темптэйгээр абуулаһан «Коминтерн» колхоз 150 гектар сабша. Тэрэшлэн, «Комсомол», «Улаан-Таряшан», Тельманей, Кировой, Лениной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд тэжээл бэлдхэлгын хүдэлмэринүүдые эхилбэ.

Гадаа, аймагай колхозууд июлиин 5 болотор 838 тонно силос, 280 центнер набша мүшэртэ тэжээл, 80 центнер витаминта үбнэ бэлдхээ. Тэрэ тоодо «Коминтерн» колхоз 100 тонно силос дараа. Эдэ худөлмэринүүдые колхозууд үргэлжлөөр. Сабшалан дээрэ мүнөө 36 сенокосилканууд, 100 гарын худөлмэришэд гаргагданхай.

О. Бохольцева.

Силос дарана

Тарбагатайн аймагай «Искра» колхозой һүнэй-товарна фермын худөлмэрилэгшэд ахалгаша һаалин Н. Антоновгай хүтэлбэри доһро силоснэ нүхэнүүдые малтаха, ханалха ба шабардаха худөлмэринүүдые хэжэ эхилбэ. Мүнөө нэгэ нүхэ бэлэн болгоод, тэрээн соогоо 10 тонно силос дараба. Тэлээр силоснэ нүхэнүүдые илангаа бог буртаг үбнэнэй элбэгээр урһан газарнуудта малтажа, нимэ үбнэ силосовална.

Тэрэшлэн, хониной-товарна фермын худөлмэрилэгшэд хонин һүртгөө набша мүшэр ба витаминтай тэжээл бэлдхэжэ байна.

К. Антонов.

Тэжээл бэлдхэхээ яарангүй

Мухаршэбэрэй аймагай Октябрьин сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз үбнэ хуряалгыне үрэн далайсатайгаар эхилжэ, тэрэни тарья хуряалгын захалтар дүүргэхин түлөө оролоногуй. Эндэ июлиин 25 болотор 5—5 сенокосилканууд ба морин тармуурнуудайнгаа минл 2—2-ынь заһабарилһан байха юм. Мүн гар зэр зэбсэгүүдые хүсэд хүрэхөөр бэлдхэгүй байшо.

Тус колхозойхид эдэ бүхы дууруулаа дараы заһажа, адуу малдаа бардам тэжээл бэлдхэхын түлөө бүхы хүсээ элсүүлхэ бээ гэжэ найдагдана.

И. Нимаев.

Набша мүшэр бэлдхэнэ

Сутайн сомоной Калининэй нэрэмжэтэ колхозой (Мухаршэбэр) гшүүд үдэжэ байгаа үхэр малдаа шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдхэхын түлөө оролоно. Тус колхозой 40—50 худөлмэришэд энэ һарын эхээр хэдэн үдэрэй турша соо набша мүшэртэ тэжээл бэлдхэлгын худөлмэрие үргэнөөр абуулаа. Тэрэнэй эсэстэ улаһанай 280 центнер набша мүшэр бэлдхэгдэ. Энэнь байһаа ондо бэлдхэгдэхэ үбнэ тэжээлдэнэ нилээд нэмэри боложо, адуу малынь витаминнаар ба минеральна тэжээлнүүдээр хангаха байна.

ТҮРҮҮ НАУКЫН ШЭНЭДХЭН БАЙГУУЛХЫ ХҮСЭН

Һүрлэй жэлнүүдтэ манай орон дотор советскэ наукаын тон шухала һаабаринууд тухаа хэдэн творческэ дискуссии үтэргэгдөө.

ВКП(б)-гай ЦК-нэй, нүхэр Сталиной үхэлээр 1947 ондо философскэ дискуссия үтэргэгдэжэ, манай творческэ фронтин хүдэлмэридэ, илангаа марксистско-ленинскэ философиэ зохиён табията талаар байһан ехэ дутагдануудые өлөрүүлһэн байна. Философскэ дискуссия аша үрөөр буржуазна объективизма, катедер—социализма хатуу шанга сохилол хэгдэ. Философскэ фронтин түрэмжлэгшэдтэй урл гол шухала зорилгонууд табигдаа. Философин асуудалнууд тухаа партиин, нүхэр Сталиной зааваринууд советскэ Союз дотор обшествоно наукануудай сааналдаа хүгжэлтын дайшалхы программа болоо.

1948 ондо үнэртэгдэһэн худөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна академини сесса хадаа түрүү материалистическэ биологичин хүгжэлтэд онсо гайхамшар аша үүрэг дүүргэһэн байна. Энэ сесса дээрэ дэлгэрин наука дискуссия болбо манай партиин шэглүүлхы нүдөөдөр үнэртэһэн юм. Биологичин асуудалнууд тухаа болон энэ дискуссияин үедэ биологичин реакциноно идеалистическэ шэглэл — вегетанизм-морганизм бута сохилодо, түрүү мичуринска биологичин принципүүд илажа гараа. Нүхэр Сталиной хүтэлбэриинхэ идейнүүд наука ба практикческэ хүдэлмэридэ шэнэ үргэжэ ехэ перспективанүүдые нээжэ, өндөшө шийдэхы үүрэг дүүргэа. Нүхэр Сталин хадаа наукаын хүгжэлтэе туршижа, ажабайдалтай наукайн барисае бэхлэхэ, бүхы хуушарлан ба зэрэггүй болон вумые коло хаялые,

„Правдын“ түрүү бшэг

шэнэ ба түрүү юмунда харгы сабарлые туйлаһа.

СССР-эй наукануудай Академиин ба СССР-эй медицинскэ наукануудай Академиин мэнэ һая нөөгдәһан, оройд агуухэ физиолог академичи И. П. Павловай физиологическэ хургаалай проблеманүүдтэ зориулагдаһан сесса хадаа тулгаржа ерһэн асуудалнуудые нэмэлээр зүбшэн хэлсэхэ методий, наукага үнэн сэхэ критикэ ба самокритикын ашаг үр ехэтэй байһые үшөө дэлгэ алы тодоор харуулаа.

Сесса дээрэ үгэ хэлсэхэд түрүү материалистическэ хургаалай принципүүдые батална, буржуазна идеалистическэ нүдөөнүүдтэй, һаад түбэг ба һаатаа зогсолтонуудтай тэмсэхэ шухала тухай хэлдэг. И. П. Павловай физиологическэ хургаалай проблеманүүд тухай болон үргэн творческэ дискуссия хадаа советскэ физиологичине урһанһаа даһуулаха ба үшөө дөшөөн үргэхэ ябадалда манай эрдэмтэдтэ туйлаха байһаниин лабтай.

Советскэ языкованиин асуудалнууд тухаа «Правдын» хууданууд дээрэ болон нэмэлт дискуссия хадаа келам тухай материалистическэ наукаын хүгжэлтэд түүхэтэ харга мүн. И. В. Сталиной «Языкованинда марксизмын тухай» гэжэ июлиин 20-ой «Правдада» тухагдәһан статья, «Языкованиин зарим асуудалнууд тухай» гэжэ «Большевизм» соо хэблэгдәһэн статья болбол наукада гениальна нэмэлт болоно, языкованинда эрдэ хубилаалта хэжэ юм.

«И. В. Сталиной статья болбол, — гэжэ академичи В. Виноградов бэһэнэ, —

советскэ языкованиин өрөөдүр хүгжэлтын ам ба зорилгонуудые харуулаар гэрэлтүүлжэ, үнэртэн ба мүнөөнэй советскэ языкованиин хоёрой хоорондо эли тодо хилэ табия... Языкованиин гол асуудалнуудые бодото марксистска ёһоор шийдэхэ тухайур советскэ языкованинүүдтэ үгэнэ».

Манай орондо гүрэн хадаа наукаын творческэ хүгжэлтэ тухай, коммунизм байгуулалтын агуухэ хэрэгтэ наукаын ашаг үгтэе али болохоор дөшөөлүжэ тухай айхабтар ехэ оролдог гаргадаг байна. Шэнэ обшествоин байгуулан байгаа арадай гурта наука байхандаа агуу хүсэтэ эвбэсг мүн. Капиталай оруулахы наука тон ондоо үүрэгтэй. Танда наука болбол арад оной туһалда бшэ, харин мүлжэгшэ ангиинуудай ашаг туһада табигданхай, буржуазна наукада реакциноно идеалистическэ үзэвнүүд өвөрхөжэ, хүние үнэн ядадаг теори-нүүдые дэлгэрүүлэн байдаг. Импералистическэ лагерин толгойлогшод прогрессивнэ эрдэмтэдые харшалаа, шэнэ дай бшэдхэхэ зорилгодоо наукае кандуулаха гэжэ оролонод. Манай түрүү советскэ наука хадаа буржуазна реакциноно наукада өсөөгүү эрид шанга тэмсэл абуулаа.

Түрүү наукаын шэнэдхэн байгуулахы агуухэ хүсэниниин амар юмунда юм? Хамгаай түрүүндэ тэрэ хадаа байгаа ба обшествоин хүгжэлтын ёһо журамые мөдөхые туһалжа, арад зоний жаргата һайн байдал ба хүгжэлтын туһалда байгааһын хубилагыне, революциноно зөхён шөнөдхөхые туйлаһа. Манай партиин бүхы гитанска шэнэдхэн байгуулахы ажал-ябуулагын түрүү революциноно наукада тушаглана. Наука ба практикческэ ажал-ябуулгын барисаа,

теори ба практикын холбоо, төдөнэй единство болбол Ленин—Сталиной партиин зам заагша одон болонхой. Советскэ Союзда социализмын планан бүхэдэхэйи түүхэтэ илаалта, коммунизмын замаар манай арадай амжалтатайгаар даһшала хадаа обшество тухай, социализм ба коммунизм байгуулаага тухай марксистско-ленинскэ наукаын агуухэ триумф мүн болоно.

«Марксизм-ленинизмын хүсэн ба бодото шадалын мүн болоно гэхэдэ, — гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ, — тэрэ болбол обшествоин материальна ажабайдалай хүгжэлтын эрилтэнүүдые зүбөөр элэрүүлэн харуулада түрүү теоридо түшгэлжэ, теориче ёһотой дээрэ үргэхэ ябадалда ба тэрээнэй эсүүлэгшэ, эмхидхэгшэ ба хубилган шэнэдхэгшэ хүсэнь өвөртөн хүртээр зэрэгзэлгэе өөрынөө уялгада тоолодог ябадалын байна гэшээ».

Наукаын агуухэ корифей нүхэр Сталин болбол марксизм-ленинизмын творческөөр дэлгэрүүлэн хүгжөөнө. Агуухэ Сталиной шөгүүлхы туһаламжа ба творческэ гениин оросоогүй наукаын болон куальтурын нэгшэе һалбары байхагүй.

Советскэ наука — түрүү наука. Тэрэ хадаа Ленин — Сталиной хургаалай бата бөхи үндэһэ һуури дээрэ хүгжэнэ. Манай наукаын урда коммунистическэ байгуулалтын шэнэ шэнэ зорилгонууд табигдана. Советскэ эрдэмтэд хадаа Ленин — Сталиной хаматые илаһа идейнүүдые, марксизм-ленинизмын творческэ методые гүнзэгүүгөөр шудалха бүрөө өөһадынгөө зорилгонуудые амжалтатайгаар бэлдүүлжэ шадаха юм.

Советскэ эрдэмтэд болбол нүхэр Сталиной заһлан замаар ябажа, өөһадынгөө дунда үнэн сэхэ критикэ ба самокритикэ дэлгэрүүлэн, наукада хуушарлан, хэрэгчэ боһийон юмунүүдтэй үүрөөг гөһөн бэлдэлгунүүдтэй тэмсэн, бүхы шөлө, түрүү юмые халуунаар дэмжэн, эсэгэ оройнгоо наукае шэнэ открытинуудаар ба амжалтануудаар ба-

жуулжа тэрээнэйнгэ алдар сууень арбидхаха байна.

Советскэ арад түрүү наукае сэгнэдэг, тэрэнэй ажал-ябуулагшад хадаа агуухэ Сталиной урһан табинан түүхэтэ зорилгые, хилин саанай наукаын амжалтануудые минл хүсэхэ бшэ, харин боһонхон сар соо урдан орохо гөһөн зорилгые — нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ бээ гэжэ эгтгөнө.

Шанэ творческэ амжалтын түлөө, түрүү советскэ наукаын һалбаран хүгжэлтын түлөө!

Нүхэр Сталин хадаа языковани тухай бшһан гайхамшатаа худөлмэринүүд соогоо хэлэнэй хургаалда диалектическэ методые творческөөр харгалзан классическэ ульгэр жэшээ үгэн. Нүхэр Сталиной языкованиин асуудалнууд тухаа бшһэн зөхөөнүүд марксистско-ленинскэ теорио онсо гайхамшар шэнэ нэмэлт болоно, обшествоин наукаын бүхы һалбаринуудай хурдаморилгашадые шэнэ теоретическэ зүйлнүүдээр эвбэсгелна.

Языкованинда бии байһан бааза, бүдүүлг боллогчы ба идеализмын нүхэр Сталин үндэһөөрчэ бута сохбо. Нүхэр Сталиной худөлмэринүүд соо советскэ эрдэмтэд хадаа советскэ языкованиин эсбэр һайн болохо, тэрэни бодото научна марксистска үндэһэ һуури дээрэ творческөөр хүгжөөхэ дайшалхы программа хараһад.

Языкованиин асуудалнуудаар болон дискуссияин удаһанар тухай нүхэр Сталин хэлэхэдэ, өнө болбол тон ехэ ашаг туһа үбөг гэжэ заһлан байна. «Дискуссия болбол, түбһин түрүүндэ, — гэжэ нүхэр Сталин бшһэнэ, — наукада ба наукаын хүнүүдтэ тааруугүй журам центртшэе, мүн республикануудташые языкованиин органуудта ээрхэн байгаа гэжэ өлөрүүлэ. Советскэ языкованиндахи хэрэгүүдтэй байдалые багшаааршые шүүмжэлэгэ, языкованиндахи «шанэ хургаал» гэгдэлтэе шүүмжэлэхэ гөһөн тон багхан һадалтэ нүүдшые хүртэгөөе языкованиин хү-

тэлбарилхы хүнүүдтэй зүгһөө мүрдэгдэд ба талһа сохилдог байгаа. Н. Я. Маррай зөхөөнүүдтэ шүүмжэлэгтэ ёһоор хандаһанай түлөө, Н. Я. Маррай хургалтай һайнахагүй ябадал заашые гаргалтай түлөө языкованиндахи үнэтэй худөлмэрилэгшэд, шижээлэгшэд тушаалһаа гаргагдадаг гү, али тушаалаара доошоуулагдадаг байгаа». Языкованинда бии байһан арадческэ журам дискуссияин аша үрөөр элэрүүлэе гаргагдажа, али бута сохилдо. Советскэ языкованиндахи идеологическа дутуу дунданууд мүн элэрүүлэгдэ. Языкованиндахи арадческэ журамые усалхалта; Н. Я. Маррай алду ондүүнүүдһээ арсалта, языкованинда марксизмын хэрэгзэлгэ — эдэ хадаа нүхэр Сталиной заһлан, языкованиин хүгжэлтын гансалхан зүблэн гэжэ манай эрдэмтэд олгоно. Сталинска гениальна научна зөхөөнүүдые үндэһа һуури болжо, манай эрдэмтэд языкованиин үргэн харгы амда оруулжа советскэ языкованинда дэлхэйн языкованинда түрүүшын һуури эзэлүүлжэ шадаха байна.

Манай парти, нүхэр Сталин болбол түрүү наукаын хүгжэлтэ ба һалбаран бардалта тухай оролдог гаргажа, советскэ эрдэмтэдые творческэ өрмэлзлэг, ажабайдалтай шэнэ үзэгдэлнүүдые гүшлэгөөр согсолгодо, һаад түбэг ба һаатаа зогсолтодо эсэргүү эрдэ шууд тэмсэлдэ, наукада үнэн сэхэ критикэ ба самокритикэ зорилтгойгөөр дэлгэрүүлэгдэ урдална.

«Ямаршые наука хадаа, — гэжэ нүхэр Сталин заһна. — Илаһай тэмсэлгүйгөөр, критикын сүлөөгүйгөөр хүгжэжэ ба амжалта туйлажа шадахагүй. Наукаын хүгжэлтын агуухэ ажабайдалай принципэ нимэ байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБИТИНУУД

Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай арминн главна командованиян мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июлин 8. (ТАСС). Июлин 8-да Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай арминн главна командованиян пхеньянска радиогоор үдэшлэн дамжуулһан мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай арминн частнууд городууд ба деревиннуудыг сүлөөлэн, урагша дабшажа үргэлжэлһөөр.

Июлин 7-ой нуни Арадай арминн частнууд Чхунчжу (Чюсю) городыг сүлөөлбэ. Чхунчжу городыг сүлөөлжэ байлдаануудта Арадай арминн частнууд дайсанай олон тоото солдадууд болон офицернуудыг алаһан ба плендэ абан байна. Олон тоото зэбсэг эзлэгдэнэ.

Пхентхэк (Хэйтаку) городоо урагша ябуулга хэжэ байһан зарим частнууд американска хуурай газарай сэрэгүүдтэ эсэргүүшэнэ атакануудыг хэбэ. Американска олон тоото солдадууд болон офицернууд усадхагдаа. Плендэ олон хүн абтаа.

Арадай арминн частнууд американска сэрэгүүдыг намяжа үргэлжэлһөөр.

ПХЕНЬЯН, июлин 8. (ТАСС). Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай арминн главна командованиян мэдээсэлээр, Арадай арминн сэрэгүүд урда зүг руу дабшажа үргэлжэлһөөр.

Июлин 6-да Арадай арминн частнууд Ионво (Нэйчу) уездын Дженчен гэжэ волостной центрыг ба тэрэнэй дэргэдхи районуудыг сүлөөлһэн ба олон трофейнуудыг эзэлһэн байна. Бусад частнууд Ансоной (Андзио) райондо американска сэрэгүүдтэ частнуудыг бута сохёод, июлин 6-да Ансон гэжэ уезднэ центрыг ба уезднэ бусад районуудыг сүлөөлбэ. Эндэ ерэгжэ бууһан американска сэрэгүүд байлдаанай үелдэ ехэ хохилдо ороо. Американска солдадууд ба офицернууд плендэ абтан байна.

Июлин 7-до Арадай арминн авиаци агаарай байлдаануудта американска авиаци «В-29» гэжэ 2 бомбардировщицыг сохижо унагаагаа.

Американска самолёдууд Нимпхо (Тиннампо), Хыннам (Канко) ба Вонсан (Гензан) городуудта худэлмэришэнэй тосхонуудыг бомбодобо, тин олон худэлмэришэдэй гэр байранууд хандаргадаа. Хүн зоной дунда алагдана ба шархатаһан хүнүүд бии. Дабшажа үргэлжэлһөөр байгаа Арадай арминн частнууд сүлөөлөгдлээн районуудай хүн зоной зүгһөө халуун дэмжэлгые абана.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

ПХЕНЬЯН, июлин 9. (ТАСС). Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн частнууд дие плендэ абан байна.

Корейскэ Арадай арминн верховно главнокомандагынын захирал

ПХЕНЬЯН, июлин 8. (ТАСС). Сеулда түрүшээр ороһон ба Корейскэ столицыг сүлөөлһэн түлөө дабшалтын байлдаануудта баатарлигаар тэмсэһэн 3-дахи ба 4-дэхи пехотно дивизинүүдтэ бо-

лон 105-дахи танкова бригадын боеүүд ба офицерүүдтэ габьяае тэмдэглэн Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай арминн верховно главнокоманда-

лагша хадаа 3-дахи ба 4-дэхи дивизинүүдтэ болон бригадтэ 150-дахи танкова дивизи болон дон дивизидэ «Сеульска» гэжэ нэрэ олгобо.

Урда Корейскэ арминн главнокомандагыгша байһан Сон Хо Сунай мэдүүлгэ

ПЕКИН, июлин 8. (ТАСС). Сеулдаа Корейскэ централна телеграфна агентствын мэдээсэлээр, Арадай арминн главнокомандагыгша байһан Сон Хо Сун июлин 4-дэ Сеулда радиогоор мэдүүлгэ хэбэ, тэрэн соогоо корейскэ арадай урбаша Ли Сын Манда эсэргүүч буу зэбсэгтэ эрьюулхые маршноточнэ арминн бүхы офицернууд ба солдадуудыг урбаша.

Сон Хо Сун ингэжэ мэдүүлгэ: «Мүнөөдэрэй американуудтэ ба үсэгдлэрэй японуудтэ хоорондо ямар илгаа байха? Американска колонинь, богоолнуудын болохые бидэнэр хүсэнэгүйбди. Угы, бидэнэр бүрин эрхэтэ гүрэнэй арад байха ёһотойбди. Хэрбээ таанар өөрынгөө Эхэ орондо ба арадта дуратай хаа, хэрбээ таанар национальна мэдэрэлтэй байгаа хаа, Ли Сын Манай урбаша бандада ба американска агресорнуудтэ эсэргүү боложо тэмсэхэ ба арадта, Арадай арминда болон партизанска хүснүүдтэ миний жэжээгээр нэгдэхэ ёһотой».

«Би мүнөө арадай найн дуранай арминн эмхидхэб, «национальна оборонын» маршноточнэ арминтай холбоогоо таһалһан ба Арадай арминн болон партизанска хүснүүдтэ талада ороһон олон мянгад боеүүд энэнэдэ ороно. Национальна нэгдэл ба бээ даань байдалай интэресүүдтэ лисынмановска бандиудыг усадхаха ба американска булмтаргаша сэрэгүүдыг намяхын түлөө Арадай арминтай нэгэн зэргэдэ тэмсэхэ тула би тэдэ боеүүдыг толгойноб.

Урда корейскэ «национальна оборонын арми» гэдэгтэй офицернууд ба солдадууд американска агресорнуудтэ гэнжые хаягт хэбэ ороноо хамгаалхын тула арадай талада орогты!»

ПЕКИН, июлин 8. (ТАСС). Сеулдаа Корейскэ централна телеграфна агентствын мэдээсэлээр, Арадай арминн главнокомандагыгша байһан Сон Хо Сун июлин 4-дэ Сеулда радиогоор мэдүүлгэ хэбэ, тэрэн соогоо корейскэ арадай урбаша Ли Сын Манда эсэргүүч буу зэбсэгтэ эрьюулхые маршноточнэ арминн бүхы офицернууд ба солдадуудыг урбаша.

Сон Хо Сун ингэжэ мэдүүлгэ: «Мүнөөдэрэй американуудтэ ба үсэгдлэрэй японуудтэ хоорондо ямар илгаа байха? Американска колонинь, богоолнуудын болохые бидэнэр хүсэнэгүйбди. Угы, бидэнэр бүрин эрхэтэ гүрэнэй арад байха ёһотойбди. Хэрбээ таанар өөрынгөө Эхэ орондо ба арадта дуратай хаа, хэрбээ таанар национальна мэдэрэлтэй байгаа хаа, Ли Сын Манай урбаша бандада ба американска агресорнуудтэ эсэргүү боложо тэмсэхэ ба арадта, Арадай арминда болон партизанска хүснүүдтэ миний жэжээгээр нэгдэхэ ёһотой».

«Би мүнөө арадай найн дуранай арминн эмхидхэб, «национальна оборонын» маршноточнэ арминтай холбоогоо таһалһан ба Арадай арминн болон партизанска хүснүүдтэ талада ороһон олон мянгад боеүүд энэнэдэ ороно. Национальна нэгдэл ба бээ даань байдалай интэресүүдтэ лисынмановска бандиудыг усадхаха ба американска булмтаргаша сэрэгүүдыг намяхын түлөө Арадай арминтай нэгэн зэргэдэ тэмсэхэ тула би тэдэ боеүүдыг толгойноб.

Урда корейскэ «национальна оборонын арми» гэдэгтэй офицернууд ба солдадууд американска агресорнуудтэ гэнжые хаягт хэбэ ороноо хамгаалхын тула арадай талада орогты!»

Польша ба Корейскэ арадай демократическа республика хоорондоо дипломатическа түлөөлөгшэдыг элгээлсэхэнэ

ВАРШАВА, июлин 8. (ТАСС). Польша хэблэлэй агентствын мэдээсэлээр, Польша республикын правительство хадаа Польша Республика болон Корейскэ арадай демократическа республика хоорондоо диплома-

тическа түлөөлөгшэдыг эльгээлсэхэ тухай хэлсэнүүдыг Корейскэ арадай демократическа республикын түлөөлөгшэтэй хэжэ эхилхые Пекиндохи өөрынгөө посол Бургинда даалгаба.

Корейдэхи дайнай ябуулганууд тухай Рейтер агентство мэдээсэнэ

ЛОНДОН, июлин 8. (ТАСС). Корейскэ фронттоо Рейтер агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, американска сэрэгүүдтэ эсэргүү ябуулга хэжэ байгаа хойто корейскэ бронетанкова ба пехотно сэрэгүүд июлин 5-хаа

хойшо 30 миль шахуу урагша ябан байна.

Хойто корейскэ сэрэгүүд Чонан (Цен Ан) городыг эзлэбэ. Американска сэрэгүүд Тэчжон (Тайден) тээшэ ошодог шоссейнэ гол харгыһаа сухарйба.

Монгол арад Корейхэ американска сэрэгүүдыг гаргаха эрилтэ табина

УЛАН-БАТОР, июлин 8. (ТАСС). Бүхы орон дотор олоной митингүүд боложо үргэлжэлһөөр. Тэдэндэ хабаадагшад — малшад, худэлмэришэд ба интеллигенци хадаа Корейдэхи американска зэбсэгтэ интервенцидэ эсэргүү өөрынгөө буруушаалыг мэдүүлнэ.

«Монгол арад американска агресорнуудыг эридээр шүүмжэлнэ» гэһэн түрүү статья соогоо «Үнэн» газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Корейскэ арадта эсэргүү зэбсэгтэ интервенцие эхилһэн американска империалистууд агресорнууд байһанаа бүхы дэлхэйн үмэнэ балшыса элрүүлэе.

Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн шэнгээр монгол арад хадаа эб найрамдалай агуухэ туг баригша — Советскэ Союзые, бүхы дэлхэйн арадуудай гениална вождэ ба багша агуухэ Сталиные тойрон улам нигтаар жасана. Монгол арад хадаа Сталин хаанаб, тэндэ илалта гэжэ бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүд шэнгээр найраар мэдэнэ.

УЛАН-БАТОР, июлин 8. (ТАСС). Бүхы орон дотор олоной митингүүд боложо үргэлжэлһөөр. Тэдэндэ хабаадагшад — малшад, худэлмэришэд ба интеллигенци хадаа Корейдэхи американска зэбсэгтэ интервенцидэ эсэргүү өөрынгөө буруушаалыг мэдүүлнэ.

«Монгол арад американска агресорнуудыг эридээр шүүмжэлнэ» гэһэн түрүү статья соогоо «Үнэн» газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Корейскэ арадта эсэргүү зэбсэгтэ интервенцие эхилһэн американска империалистууд агресорнууд байһанаа бүхы дэлхэйн үмэнэ балшыса элрүүлэе.

Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн шэнгээр монгол арад хадаа эб найрамдалай агуухэ туг баригша — Советскэ Союзые, бүхы дэлхэйн арадуудай гениална вождэ ба багша агуухэ Сталиные тойрон улам нигтаар жасана. Монгол арад хадаа Сталин хаанаб, тэндэ илалта гэжэ бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүд шэнгээр найраар мэдэнэ.

«Монгол арад американска агресорнуудыг эридээр шүүмжэлнэ» гэһэн түрүү статья соогоо «Үнэн» газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Корейскэ арадта эсэргүү зэбсэгтэ интервенцие эхилһэн американска империалистууд агресорнууд байһанаа бүхы дэлхэйн үмэнэ балшыса элрүүлэе.

Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн шэнгээр монгол арад хадаа эб найрамдалай агуухэ туг баригша — Советскэ Союзые, бүхы дэлхэйн арадуудай гениална вождэ ба багша агуухэ Сталиные тойрон улам нигтаар жасана. Монгол арад хадаа Сталин хаанаб, тэндэ илалта гэжэ бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүд шэнгээр найраар мэдэнэ.

Вьетнамска арадай арминн амжалтануу

ШАНХАЙ, июлин 8. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэлээр, маршноточнэ арминн сэрэгүүд Ба-Сак болон Соук-Хоумай райондо французска постнуудыг усадхаба.

Ба-Сак райондо Лаосска солдадуудай отряд Арадай арминн талада оробо.

Июлинн хүүлээр вьетнамска Арадай арминн сэрэгүүд Льеу Тьен ба Ми-Трач гэжэ тосхонуудта наа французска сэрэгүүдыг үргэжэ гаргаба.

Макартур японско полицейскэ хүснүүдыг ехэдхэнэ

ТОКИО, июлин 8. (ТАСС). Мүнөөдэр Макартур 75 мянга хүнтэй гүрэнэй полициин резервн корпусыг эмхидхэхые, тэршэлэл далай дээрхи гурим хамгаалхыг советэй личнэ составыг 8 мянга хүнөөр ехэдхэхые японско правительствода зүбшөөрһэн бэшгэй японско премьер-министр Иосидата эльгээбэ.

Харюусалгатай редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

Түмэр замтай транспортн тех. ниягүүдтэ Красноярскэ хургуулине дүүргэнэ тухай Егор Григорьевич Таршинной нэрэ дээрэ үгтһэн 1936 оной июлин 8-ай №—200 дил. лом гээгдэбэ. Тэрэнине хүсүгү гэжэ тосохо.

«Прогресс» кинотеатрын дэргэлхэ кинофикациян управленин фотогра. филда ретушорнууд чаралтайгаар хэрэгтэй болобо. Фотографин дил. режиссёр хандала.

Солонгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гашуун Даха Аюшев 6-дахи жэлэ зүгышөөр худэлмэришэ. Энэ үе соогоо зүгын бүлэгүүдыг 80 хүртээр олошоруулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой зүгышөөр Д. Аюшев зүгын бүлэгүүдыг үзэжэ байна. Колхозой модошо дархан Л. Доржиев зүгын бүлэгүүдтэ шэнэ гэрнүүдыг дархалха зуураа зүгышөөр Д. Аюшевтэй зүбшэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Ажалшадай бэшэгүүдхээ

Гарза ехэтэй промкомбинат

Кударын аймагай промкомбинаттэй директор нүхэр Кахаев гэгшэ худэлмэриин сагта архидажа ябадаг заншалтай. Худэлмэришэдэй дунда ажалай жаяг заршам тон нула.

Нүхэр Кахаев бүтэн гаргадаг продукциягаа өөрын үнэ сэн химдаруулхые, ассортментыг үргэдхэхые оролдодоггүй. Тимэһээ бэйшэ оной гансал түрүшын кварталда аяар 19 мянган түхэри. гэж гарза хэгдээ.

1948 ондо энэ промкомбинат галдуулжа, гүрэндэ 70 мянган тү-

хэригэй гарза хэһэн юм. Тэрэ аюул комбинатай худэлмэришэдтэ хургаал болоогүйнэ тон гэмшлэтэй. Гал аюу.шаа гэр байрануудаа хамгаалха талаар ямаршые хэмжээ-ябуулга үнгэргэгдэнгүй. Үн-гэрэгшэ июнин 13-ла энэ комбинатай локомобилин ба модо хурөөдэдэг рамын гэр дахин галдуулаа.

Элэ бүгдэ хадаа нүхэр Кахаев хангалтагүй худэлмэриин үрэ мүн болоно.

Н. Шагланов.

Тобшо сигналнууд

Клуб худэлмэришэгүй. Хэжэн-гын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ ба «Ленинэй зам» колхозуудай клубууд уни сагай худэлмэришэгүй. Тус колхозой гэгшүүд сүлөөтэй сагтаа клубта ерэгжэ, лекци, элидхэлнүүдыг шагнаха, зүжэг наада ба кино хараха араггүй болонохой.

А. Жамбалдоржиев. Хандалинууд хэрэгтэй. Курумканай аймцентрын культурын байшангай хүлээлгын зал соо хүнэй нууха хандалинууд ба стулууд угы юм. Тимэһээ клубта ерэгшэд уни удаан хүл дээрэ зогсожо, киногэй эхилхые хүлээжэ баатай болоно.

Е. Цыбикова.

Спортивна худэлмэри ябуулагдангүй. Мухаршээрэй аймагай Октябрийн сомоной «Шэнэ-байдал» колхоздо спортыг дурлашад угаа олон. Тээд эндэ спортивна ямаршые худэлмэри ябуулагдангүй, волейболлоор, футболлоор наадалга эмхидхэнгүй. А. Батуев.

Хургуулин байшануудыг сүлөөлнэгүй. Түнхэнэй аймагай худэлмэришэ органууд Кырэнэй дунда хургуулин байшануудыг хуули бусаар эзлээрхёод, мүнөө болотро сүлөөлнэгүй. Жэжээлбэл, ВКП(б)-гэй айком ба аймосведэй гүйсэдком тус хургуулин нэгэ нэгэ байшануудыг эзлэнхэй юм.

Ондоо организацинуудаар эзлэгдлэн байшануудыг хургуулинуудтан дари бусаахын тухай парти ба правительствын тухай тогтоол бии. Гэбшье, энэ тогтоол Түнхэнэй аймагта дүүргэгдэнгүй. Ф. Халтагаров.

гаа. Гэбшье, мүнөө жэлдэ аяар 180 тахяа үхүүдлэн байха юм. Мүн Улан-Удын инкубаторна станциһаа абаашан дальбараануудаа булгынь үхүүлэе.

Колхозой шубууе хороожо байһанайн түлөө гэмтэ юурнуудта хэмжээ абахаар болоо.

А. Хажеев.

Шубуу үсхэбэрлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандана

Мухаршээрэй аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой (Суулга) худэлмэришэд шубуу үсхэбэрлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандана. Тэрэнэй эсэстэ шубуунай байранууд тон муу, харууһанин хангалтагүй байха юм.

1949 ондо тус колхоз шубуу үсхэбэрлгэ түсэбөө дүүргэгүй бай-

ногой амаралта абан байха юм. Хэтэрхэдэ өөрынгөө мэдэлэй худэлмэришэ худэлмэриин сагай үелдэ ажаллаан болуулаад, зааһа барилгада абажа ошодог заншалтай.

Гүрэнэй мүнгэ абаад лэ, ямаршые худэлмэри ябуулаггүй Борисовта тус аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитетэй зүгһөө таарха хэмжээ абтаха бээ гэжэ найдагдана.

Д. Чимитов.

Хэмнээ абаха шухала

Үнгэрэгшэ 1949 оной ноябрь нараһаа Ээдын аймагай Советэй гүйсэдкомой коммунальна ажахын таһагыг даагшаар нүхэр Борисов ажаллана.

Нүхэр Борисов өөрынгөө уялгата ажалда хайша хэрэгээр хандана. Аймцентртэй коммунальна ажахын гэр байрануудта заһабаринууд хэгдэнгүй.

Борисов хадаа худэлмэришэд эхилээр хахад жэл болоогүй аал, хуули бусаар 3 дахин 10—10 хо-

ногой амаралта абан байха юм. Хэтэрхэдэ өөрынгөө мэдэлэй худэлмэришэ худэлмэриин сагай үелдэ ажаллаан болуулаад, зааһа барилгада абажа ошодог заншалтай.

Гүрэнэй мүнгэ абаад лэ, ямаршые худэлмэри ябуулаггүй Борисовта тус аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитетэй зүгһөө таарха хэмжээ абтаха бээ гэжэ найдагдана.

Д. Чимитов.

„Б. М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй нүүлээр

Үльдиргэдэ газетэ тараалга найжарба

Ярууны аймагай Үльдиргын сомоной колхозуудта газетэ захира ябадалай нулаар эмхидхэгдэдэг тухай бэшгэ манай газетын июнин 23-най номерто толилогдоһон юм.

Үльдиргын сомоной Советэй гүйсэдкомой мэдээсэлээр ёһоор, тус статьягай «Б. М. Үнэн» газетэдэ толилогдоһон нүүлээр сомоной эдэбхитэдэй тусхай зүблөөн үнгэр-

гэгдэжэ, газетэ тараалгы найжаруула тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн ба зохио хэмжээнүүдыг хараалһан байна. Тэрэнэй ашаар сомон дотор газетэ, журнал тараалга найжараа. Июньн 30-най мэдээгээр, аймагай газетэ «Сталинец» — 22 хэһэг, «Б. М. Правда» — 22 хэһэг, «Б. М. Үнэн» — 44 хэһэг сомон дотор тараагдаа.

Районоо болбосон түхэлтэй болгохо хэмжээнүүд

«Таримал модонуудаа найнаар харууһалха» гэһэн гаршаргай статья манай газетын энэ оной июнин 10-най номерто толилогдоо лэн. Тэрэн соо Лениной орденто паровозовагонно заводой социалистическэ городой территории дээрэ таригданан элбэ модонуудай харууһа муутай дээрэнэ гэмтэжэ хосордог тухай хэлэгдлэн байна.

Улан-Удэ городой Железнодорожно районной ажалшад дегуудуудай Советэй гүйсэдкомой түрүүлгшын уялыг дүүргэжэ нүхэр Житкевичын мэдээсэлээр ёһоор, паровозовагонно заводой партийна ба ажахын эдэбхитэдэй суглаан энэ оной июнин 19-дэ, мүн районной партийна эдэбхитэдэй суглаан июнин 28-да боложо, районоо болбосон түхэлтэй болгохо тухай асуудал зүбшэн хэлсэе. Тэрэнхээ хойшо улиануудай ба кварталнуудай комитетүүдтэй худэлмэришэ найжаруула, комитетэй угы газарта тэрэнине байгуулаха талаар ехэ худэлмэри ябуулагдажа байна. Элэ комитетүүдтэй худэлмэри районоо болбосон захид түхэлтэй болгохо хэрэгтэ зориулагдажа байдаг болоо.

Физкультура коллективүүд эмхидхэгдэбэ

Баргажанда спортивна худэлмэриин мартагдаһан тухай статья манай газетын энэ оной июнин 11-эй номерто толилогдоһон байна.

Баргажанай аймосведэй гүйсэдкомой түрүүлгшын уялыг дүүргэжэ нүхэр П. Эдингын мэдээсэлээр ёһоор, доро дурсагдаһан хэмжээнүүд абтаа.

Аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ таһагыг даагшын тоосоото элидхэл шагнагдажа, физкультура худэлмэриг найжаруула хэмжээнүүд хараалагдаһан байна.

Ариг сөбэрыг сахидар болоо

Мухаршээрэй аймагай Суулгын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой МТФ дээр ариг сөбэрыг сахигдадаггүй, мүн тус колхозой правленин малшадаа хоохон тогтоолоор мэхэлээд нуудаг тухай статья манай газетын июнин 7-ной номерто толилогдоһон юм.

— Сталиной нэрэмжэтэ колхозой малшад дунда ариг сөбэрыг сахиха хэмжээнүүд абтаа. Наалишад тусхай зүблөөн дээрэ ариг

Мүн залуушуудай дунда сэрэг-физкультура худэлмэришэ найжаруула хэмжээнүүд ВЛКСМ-эй айкомой бюрогой заседани дээрэ хараалагдаа.

Иимэ хэмжээнүүдтэ абтанай ашаар богонихон болзорто физкультура 5 коллективүүд шэнээр байгуулагдаа. Читкан тосхондо залуушуудай хүсөөр спортивна талмай тухээрэгдээ. Футбольно, волейбольно ба хүнгэн атлетикын саг үргэлжэн команданууд аймагай центртэ эмхидхэгдээ. Энэ оной июнин 20-до аймагай шатарай турнир үнгэргэгдэжэ, тэрэндэ аймагай 16 эрхим шатаршад хабаадаа.

сөбэрыг сахиха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Наалишад халадуудаар хангадан ба байранды умывальник табигданан байна. Мүн гүйсэдкомойнгоо гарган шиндхэбэрин дүүргэлгые хинадаггүй байһан тухай Суулгын сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлгшэ нүхэр Цыбикжаловта заагдан байна.—гэжэ Мухаршээрэй аймосведэй гүйсэдкомой секретарь нүхэр А. Максимов манай редакцида мэдээсэбэ.